

men der maa særlig Lov til at bestemme, i hvilke Tilfælde man kan ekspropriere. Hvis vi derfor skal kunne ekspropriere Jord i saadanne Tilfælde, som behandles her i Lovforslaget, maa der vedtages en Lov derom. Men det er altsaa kun en ganske ringe Misforstaaelse, det ærede Medlem her gjorde sig skyldig i.

Det ærede Medlem fra Ribe gjorde den Bemærkning, at hans Parti gerne vilde støtte Udstykning ad frivillig Vej gennem Udstykningsforeninger, og sagde i denne Forbindelse, at man maatte have mere Kontrol, for at der ikke skulde ske Skinudstyknings, saaledes som det i enkelte Tilfælde var blevet paatalt. Jeg skal hertil sige, at man maa vogte sig for ikke at være for streng, thi skal man kunne skaffe Jord fra de store Gaarde til Husmandsbrug til en rimelig Pris, maa Udstykningen ikke gaa de store Gaarde saa nær, at Bygningerne paa de store Gaarde bliver værdiløse, thi saa bliver ganske sikkert Jorden for dyr. Derfor er det vist en hensigtsmæssig og praktisk Maade, Udstykningsforeningerne har anvendt, naar de har købt meget store Ejendomme, delvis udstykket dem og ladet en Hovedparcel blive tilbage, hvis Areal var saa stort, at der kunde blive en rimelig og naturlig og rentabel Anvendelse for de Bygninger, som i Forvejen var til Stede paa den paaagældende Ejendom.

Det ærede Medlem fra Ribe spurgte, hvorledes dette Foretagende med al denne Udstykning overhovedet skulde finansieres. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at det forekommer mig meget tydeligt. Hvis disse Lovforslag gennemføres i den forelagte Skikkelse, tilvejebringes der ved Afgiften fra Len- og Stamhusbesiddere m. m. en Kapital paa ca. 90 Mill. Kr. Det er dog en ganske god Grundkapital at gaa til det Foretagende med. Det hele kan ganske vist ikke gennemføres for 90 Mill. Kr., men man kan dog komme meget vidt, og man maa ogsaa huske paa, at efterhaanden som disse 90 Mill. Kr. bliver anbragt, bliver de jo forrentet, og naar man tænker sig dem alle anbragte og forrentede, blot med 4 pCt. Rente, faar vi derved en Rente af $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Aaret, hvilket dog ogsaa er et Beløb, som fortsat kan anvendes. Maaske maa Staten yderligere træde til, men det vil være paa et Tidspunkt, som ligger temmelig fjernt fra det nuværende. Derfor tror jeg, det er meget forsvarligt at begynde denne Sag med en Jordfond, der i hvert Fald kan stige til 90 Mill. Kr.

Den Afgift paa 20—25 pCt., som altsaa skal give de 90 Mill. Kr., er, som jeg allerede

tidligere har sagt, ikke for stor. Jeg hører, at der er dem, der drager i Tvivl, at Majoratsbesiddernes Indtægter virkelig er steget saa ganske overordentlig i disse Krigsaar. Jeg skal da tillade mig at nævne autentiske Oplysninger, som er kommet mig i Hænde ad embedsmæssig Vej, angaaende et enkelt Majorat. Jeg anser mig ikke berettiget til — og det er ogsaa overflødigt — at nævne, hvilket Majorat det er, og jeg skal nævne Indtægterne i tilnærmelsesvis noget afrundede Beløb, saaledes at ingen vil kunne se, hvilket jeg sigter til, men Tallene er absolut rigtige. Dette Majorat gav et Overskud i 1915—16 af ca. 177 000 Kr. Det gav i 1916—17 ca. 265 000, i 1917—18 paa det allernærmeste 334 000. Naar man nu husker paa, at i 1915—16 gjorde allerede Krigskonjunktoren sig i høj Grad gældende, saaledes at man maa antage, at vedkommende Majorats Overskud inden Krigen vel neppe kan have været mere end omkring det halve eller to Trediedele af det Beløb, og saa ser, at selve den ved Krigen opskruede Fortjeneste paa dette Gods af ca. 177 000 Kr. er paa det allernærmeste fordoblet og kommet op til 334 000 Kr. i Løbet af de to følgende Krigsaar, saa kan man med Sikkerhed gaa ud fra, at denne Indtægt af ca. 334 000 Kr. for dette Majorat i hvert Fald betyder en Tre- eller Firdobling af den Indtægt, vedkommende Majorat gav før Krigen. Derfor kan jeg ogsaa med Sikkerhed sige, at naar man nu henvender sig til disse Majoratsbesiddere og siger til dem: nu vil vi ikke nøjes med mindre under de foreliggende Forhold end 20—25 pCt. for at hæve Majoratsbaandet, har de al Grund til at sige Tak til for at faa en saadan Ordning gennemført paa et Tidspunkt som det nuværende. Ved Gennemførelsen af en Ordning som denne med en Afstaaelse af en Trediedel af Jorden mod Erstatning og 20—25 pCt. af hele Majoratets Værdi vil vedkommende nuværende Besidder jo intet tabe; han vil være rigere, naar han ejer to Trediedele af sin Jord efter at have afstaaet 20—25 pCt. af hele Majoratets Værdi, end han var, da han var i Besiddelse af al Jorden og ikke havde givet denne Afgift. Hans Formue tilstand vil være forøget. Og Successorerne har da i Sandhed heller ikke noget at beklage sig over, naar der endogsaa afsættes en betydelig Formue, ikke alene til den første, men endogsaa til den anden Successor. Derfor er hele den Maade, som her er bragt i Forslag, en rimelig og lempelig Maade at afløse det fideikommissariske Baand paa og en lige saa rimelig og lempelig Maade at skaffe Staten et be-